

خبرها

عبدالکریم خیامی از تغییر در جدول بخش رادیو جوان خبر داد

ایسنا : مدیر طرح و برنامه شبکه رادیویی جوان بر این باور است که کارکرد رادیو در دوره امروز روی سه عنصر موسیقی، خبر و اطلاعات متمرکز است. عبدالکریم خیامی در گفت‌وگو با خبرنگار سرویس رادیو ایسنا گفت: امروزه سرعت برنامه‌ها افزایش یافته و ادبیات برنامه‌ها نیز به ادبیات جامعه نزدیک شده، بنابراین کاربرد موسیقی در برنامه‌ها افزایش یافته است. او اضافه کرد: رادیو در صدا و سیما و کتاب، در عرصه رسانه‌های مکتوب می‌تواند پیشرو در ایجاد فضای آزاداندیشی باشد. مدیر طرح و برنامه رادیو جوان درباره تغییرات جدید در برنامه‌های رادیو جوان خاطرنشان کرد: شبکه رادیو جوان به نازگی با آسیب‌شناسی جدول پخش برنامه پیشین خود، دست به طراحی جدول پخش تازه زده است. عبدالکریم خیامی افزود: بر اساس چهار منبع تحقیقات و نظرسنجی‌های پیرامون رادیو جوان، جلسات کارشناسی شورای طرح و برنامه، ایده‌پردازی برنامه‌سازان شبکه جوان و تصمیم‌گیری در شورای طرح و برنامه شبکه، جدول پخش تازه طراحی شده است.

او تغییر جدول پخش رادیو جوان را در چهار بخش توصیف و اظهار کرد: مرحله اول ساعات صبح است که سعی شد با پخش برنامه تازه پارازیت و از میان برداشتن برنامه‌های ۱۵ دقیقه‌ای و برنامه «حرف‌های جوانی»، شادابی آن بیش تر شود. مرحله دوم نیز که برنامه‌های ظهرگاهی است با برنامه اذان و انتقال نمایش به آخر شب و افزودن «ساعت ۲۵» متحول شده است. او ادامه داد: در بخش شبانه‌گاهی که از شانزدهم برج مرداد تغییراتش اعمال می‌شود، برنامه‌های تولیدی به جز «ادبستان» که به «چشم‌انداز پر مهتاب» تغییر نام پیدا می‌کند، حذف و برنامه زنده جنگ شبانه‌گاهی با همکاری گروه‌های اندیشه، ورزش، دانش و فرهنگ در قالبی موسیقایی پخش می‌شود و مرحله چهارم نیز برنامه‌های بامدادی است که شامل برنامه‌های زنده با بستری موسیقایی و بخش‌های تولیدی برنامه ویژه صبح از دو گروه معارف و ورزش می‌شود. این مدیر رادیویی در پایان به توافق شبکه جوان با اداره کل اخبار رادیو اشاره کرد و گفت: بنابر این توافق، ساعت‌های پخش خبر، ادبیات خبر و محتوای خبر در راستای سازگاری بیشتر با مخاطبان جوان و جدول پخش برنامه شبکه تغییر می‌کند.

نشستی برای شنیدن نوای بهتر

ایسنا : رئیس شورای نظارت بر صدا و سیما با اشاره به جلسه اخیر این شورا، از جلسه مشترک این شورا با مسئولان مرکز موسیقی و سرود سازمان صدا و سیما خبر داد. حسین مظفر در گفت‌وگو با خبرنگار پارلمانی خبرگزاری دانشجویان ایران مسئله فرآیند تولید موسیقی و تهیه شعر و آهنگ را از مباحث مورد بررسی در این جلسه عنوان و خاطرنشان کرد: این که چه کسانی و با چه پیام‌ها و مضامینی موسیقی را تهیه کنند، مورد بحث قرار گرفت.

به گفته او فرآیند نظارت بر تولید و پخش موسیقی در مرکز و استان‌ها و مدیریت بر موسیقی پخش شده از صدا و سیما، از نکات دیگر مورد بررسی در این جلسه بود. او افزود: آفت رها بودن و عدم مدیریت در پخش موسیقی صدا و سیما به مسئولان این بخش تذکر داده شد. مظفر ادامه داد: مدیریت موسیقی در تمامی مراحل فرآیند آن و محتوای موسیقی برای تهیه موسیقی فاخر و ایجاد ذائقه‌های مناسب و جایگزین ذائقه‌ها نا‌مناسب و پاسخگویی به نیازهای جامعه نیز مورد بحث قرار گرفت.

او در این جلسه به مشکلات مطرح‌شده در بخش موسیقی کشور پرداخت. مشکلاتی از جمله نبود راهبرد کلی موسیقی در سطح کشور و ناهماهنگی بین دستگاه‌ها مثل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، صدا و سیما، خانه موسیقی و مراکز فرهنگی و هنری. او گفت: در این جلسه بر لزوم هماهنگی بین این دستگاه‌ها و وجود مدیریت واحد میان آنها تأکید شد.

به گفته وی در این جلسه مقرر شد که شورای موسیقی و مرکز موسیقی سازمان صدا و سیما فعال شده و از پخش هرگونه موسیقی‌های غیرمجاز خودداری کرده و برخوردی فعال جهت تولید موسیقی‌های فاخر داشته و آرشویی از مجموعه موسیقی‌های تولیدشده گذشته که مجاز تشخیص داده می‌شود، ایجاد کرده و آن را برای سرعت و سهولت استفاده شبکه‌ها مکانیزه کنند.

رئیس شورای نظارت بر صدا و سیما افزود: در این جلسه توصیه کردیم که با توجه به جاذبه‌های موسیقی محلی مراکز استان‌ها جهت تولید موسیقی‌های محلی، بومی فعال شوند.

او با اشاره به بخش محتوای موسیقی، لزوم وجود ضوابط و معیارهای لازم برای انطباق موسیقی مجاز از غیرمجاز و کارشناسان مجرب برای تشخیص موسیقی و آشنا به فقه موسیقی و ملودی آن را یادآور شد و گفت: توصیه کردیم که شورای موسیقی از این کارشناسان برای تصمیم‌سازی در بخش موسیقی بهره برد. به گفته او تقویت ساختاری، مالی، تجهیزاتی مرکز موسیقی برای ایضای این نقش، تربیت موسیقیدانان و آهنگ‌سازانی که بتوانند مناسب با فرهنگ و ذائقه ایرانی موسیقی‌های فاخر تولید کنند، در این جلسه مورد بحث قرار گرفت.

مظفر ادامه داد: ایجاد زمینه‌های رقابتی برای تولید موسیقی و استفاده از موسیقی‌های تولیدشده در جامعه با منفارشی که سازمان صدا و سیما داده و ضوابطی که تعیین می‌کند از دیگر مباحث مطرح در جلسه بود چرا که مرکز موسیقی و سرود سازمان صدا و سیما نمی‌تواند به تنهایی پاسخگوی نیازهای موسیقی کشور باشد و به ناچار باید از ظرفیت موسیقایی کشور با هدایت و ضوابط مشخصی نیز استفاده کند.

موسیقی و تجسمی

گزارشی از برنامه رادیویی تیک تاک

گوش به صدای تیک‌تاک

فرناز شهیدنالت

فرناز شهیدنالت در حال پخش برنامه

برنامه مطرح شود، صورت علمی پیدا می‌کند اما : « من فکر می‌کنم اگر از طرف خود ما و به زبان گوینده مطرح شود، مردم راحت‌تر رسانه را باور می‌کنند. »

روزهای چهارشنبه روز پایان هفته برای این گروه به «مهندسی اجتماعی» اختصاص دارد. ماهر قصد دارد با مطرح کردن موضوعاتی در مورد هویت شهر، تهرانی‌ها را دست کم برای ساعتی به فکر فرو برد. فکر کردن در مورد اینکه هویت شهر تهران به کجا رسیده است و اصلاً آیا ما چیزی به نام هویت شهری در تهران داریم؟ برای نشان دادن این مسئله از گفته‌های تهرانی‌ها هم استفاده می‌کند. مثلاً «علیرضا محمدی» گزارشگر برنامه سراخ یک استاد بنا می‌رود در مورد اتلاف انرژی در ساختمان‌هایی که این سال‌ها با پوشش گسترده‌ای از شیشه ساخته شده‌اند ستوال می‌کند.

گزارشگر برنامه همچنین گزارش‌هایی را از راهرو مجلس تهیه می‌کند و سعی می‌کند توضیح نمایندگان مجلس را در مورد ستوالات شهروندان تهرانی و مشکلات شهری‌شان به گوش شنوندگان برساند. «محمودی» گزارش‌هایی هم از سطح شهر می‌گیرد که نمونه‌اش را می‌توانید در برنامه‌های مختلف رادیو و تلویزیون بشنوید و ببینید. «ماهر» می‌گوید: «دو ساعت قبل از شروع برنامه راجع به موضوع روز صحبت می‌کنیم. گزارشگر به سطح شهر می‌رود و گزارش‌هایی به عنوان زنده – با فاصله نیم ساعت – برپایمان می‌فرستد. «او در مورد شیوه تکراری و تقریباً قابل پیش‌بینی گزارش‌هایی که «ماهر» از رسانه‌ها پخش می‌شود عقیده دارد: «گزارشگرها برای استفاده از شیوه‌های جدید، باید دوره‌های جدید و آموزش‌های جدید هم داشته باشند. «در حالی‌که اتفاق معمول این است: «استفاده از تجربه قدیمی‌های این رشته. «مثلاً کسی که بیست سال گزارشگر خوبی بوده می‌آید و به جواتنه‌اش او می‌توانید در برنامه‌های مختلف رادیو و گزارش هم بر اساس همین تجربه‌ها انجام می‌شود، چون : «همیشه قدیمی‌ها صاحب‌نظر هستند. »

به هر حال این گزارش‌ها قرار است به جذاب شدن برنامه کمک کند. همان نقشی که برای مسابقه «صد، پنج، کم» هم در نظر گرفته شده است. مجریان این مسابقه میثم عبدی و آسیه کرجی، در هر ساعت روی آنتن می‌آیند و در ۹۵ ثانیه‌ای که شرکت‌کننده در مسابقه فرصت دارد ستوالاتی در مورد تاریخ و تهران و ادب و خلاصه اطلاعات عمومی مطرح می‌کنند. هدف دیگر این بحث، بالا بردن بار فرهنگی برنامه هم هست.

سه قسمت شدن این برنامه سه ساعته هم راه دیگری برای بالا بردن جذابیت برنامه است. ماهر توضیح می‌دهد: «پخش اول تیک‌تاک رویکردی جدی دارد. در تیک‌تاک دوم بیشتر کارشناس صحبت می‌کند و بخش آخر هم لحنی طنز و مفرح دارد.»

ماهر برای پر کردن این سه قسمت در هفته، ساعت‌ها وقت می‌گذارد. خودش می‌گوید که در کل هفته‌ای که تعطیل است و گروه مقابل برنامه دارد، هر روزش را به تیک‌تاک فکر می‌کند. «در اینترنت می‌گردم تا خبرها و موضوعات جدیدی پیدا کنم. روزنامه می‌خوانم و دایم سعی می‌کنم در جریان اتفاقات روز دنیا باشم. »

تیک‌تاک و سایر موارد

تیک‌تاک از خبر و خبرسازان هم خالی نیست. سه بخش پایانی خبر و خبرسازان هر روز در ساعت‌های ۱۶/۲۵ و ۱۷/۲۵ پخش می‌شود. چراغ قرمز خاموش می‌شود و گوینده‌های بخش خبر وارد استودیو می‌شوند تا اخبار شنیدنی شهر تهران را به اطلاع شنوندگان برسانند.

موسیقی، یکی از بخش‌های همیشگی برنامه‌های رادیویی، تیک‌تاک را هم همراهی می‌کند. بحیرایی CDهای لازم را مرتب عوض می‌کند تا برنامه‌های بی‌موسیقی نماند. حساسیت وظیفه تهیه‌کننده در بخش موسیقی هم هست. اگر CD اشتباه بگذارد، ممکن است شنوندگان متوجه موضوع نشوند و به ادامه برنامه توجه فرمایند، اما تهیه‌کننده خودش می‌داند که می‌خواسته یک موسیقی را ترانه مرتبط با جمله‌ای که قبلاً برای گوینده نوشته بوده پخش کند. در برنامه‌های رادیویی چنین خطاهایی بسیار اتفاق می‌افتد، خطاهایی برگشت‌ناپذیر.

چراغ قرمز استودیو که خاموش می‌شود، صدای تبلیغات بازرگانی که مثل همیشه کفش و ماکارونی و چیپس‌های جدید معرفی می‌کنند بالا می‌رود. گوینده با خیال راحت از اتاق بیرون می‌آید و تا تیک‌تاک بعد فکر هر توجیه و گزارش و تیک‌تاک‌ی را از سر بیرون می‌کند.

مقدمات هر برنامه چهار پنج ساعت زودتر می‌آیم، روزنامه‌ها را ورق می‌زنم تا در جریان اتفاقات روز باشم. «او احتمال می‌دهد خانم قیصرخواه با سابقه زیادی که در این کار دارد، به زمان کمتری نیاز داشته باشد.

موضوع این برنامه «توجیه» است که روز پیش انتخاب شده و حالا از همه چیز برای توجیه کردن این موضوع استفاده می‌شود. «بحیرایی» جمله‌هایی را به صورت بداهه در میکروفن می‌گوید و لحظه‌ای بعد بیشتر در مورد مسائل این محل با مخاطبانش صحبت کند. مسائل کوچک و حساسی که همه ما در زندگی روزمره با آنها برخورد می‌کنیم و ممکن است بی‌توجه از کنار آنها رد شویم. مسائلی در حوزه ارتباطات اجتماعی، بهداشت اجتماعی و هویت شهری. «ماهر» عقیده دارد این مسائل نیاز به تذکر و تکرار دارد. مثال موبدانه‌اش این است که: «اگر کسی کفشش را هفته به هفته واکس نمی‌زند و اطرافیان‌ش هم به روی او نمی‌آورند، شاید با شنیدن اشکال کارش از رادیو، در رفتارش تجدیدنظر کند. «مثال‌های آشنای دیگر را هم می‌توانید خودتان پیدا کنید.

البته هر کدام از دو تهیه‌کننده رویکرد متفاوتی برای نگاه به اطرافش دارند. «افسانه قیصرخواه» با یک نگاه برنامه هفته خودش را تهیه می‌کند و «هادی ماهر» با نگاه خودش. «تیک‌تاک این هفته «غلامرضا بحیرایی» تهیه‌کننده این هفته است. البته: «برای مدت سه هفته جایگزین خانم قیصرخواه هستم. «و در این سه هفته برنامه را بر این اساس روی آنتن می‌فرستد: «یک برنامه عصرگاهی مفرح که در عین حال که سرگرم‌کننده است، اطلاع‌رسانی می‌کند. «او بار اصلی برنامه را بر دوش تهیه‌کننده می‌بیند.

شاید به همین دلیل در طول پخش برنامه بارها و بارها طول و عرض استودیو را قدم می‌زند. یکی از دلایل این سنگینی بار، انتخاب موضوع است: «بعضی وقت‌ها به صورت هفتگی موضوع انتخاب می‌کنیم و بعضی وقت‌ها روزانه. «انتخاب موضوع، چه هفتگی باشد و چه روزانه، «بحیرایی» برای هر تیک‌تاک حدود چهارپنج ساعت وقت می‌گذارد: «معمولاً برای تهیه

می‌شود. «این ارتباط با برنامه، مسئله «انتخاب» را پررنگ می‌کند. اینکه گوینده‌ها برنامه‌ها را با توجه به سلیقه و توانایی‌شان انتخاب می‌کنند یا: «به خاطر شرایطی که وجود دارد، همه دوست دارند که بیشتر انتخاب شوند. «و این، البته بر کیفیت کار تأثیر می‌گذارد.

تیک‌تاک آن هفته

صدای گوینده هفته بعد تیک‌تاک، مردانه است. «سیدیوسف رحیمی» نوشته‌های «هادی ماهر» را به گوش شنوندگان می‌رساند.

ماهر با نگاه خودش موضوع روزهای هفته را از هم جدا کرده است. هر روز هم به سه بخش تقسیم می‌شود. تیک‌تاک اول، تیک‌تاک دوم، تیک‌تاک سوم. «شنبه‌ها «حقوق شهروندی» داریم و همه صحبت‌هایی که زیرمجموعه این موضوع قرار می‌گیرد.

کارشناس روزهای شنبه دکتر ضرابی است. کارشناس حقوق که می‌تواند به شنوندگانی که مشکلات حقوقی خود را مطرح می‌کنند، مشاوره حقوقی بدهد. روزهای یکشنبه درمورد شادزیستی صحبت می‌شود. مثلاً در مورد این موضوع مهم که خنده بهتر است یا ثروت. دکتر مهاجری یکشنبه‌ها در رادیو حاضر می‌شود تا مردم را برای شادزیستن راهنمایی کند. دوشنبه‌ها ارتباط اجتماعی موضوع اصلی صحبت است. همان مسئله‌ای که در بسیاری موارد در مورد آن ضعیف عمل کرده‌ایم. ماهر عقیده دارد: «روشن‌دنا ها و حجاب‌های الکی که برای خودمان می‌سازیم همیشه باعث شده در روابط خود ضرر کنیم. «روزهای دوشنبه قرار است شنوندگان تیک‌تاک یاد بگیرند که چطور باید حق خود را از دیگران بگیرند. مثلاً «اگر خرید کرده‌اید و فروشنده باید ۲۰ تومان باقی‌مانده را پس بدهد، خجالت نکشید، پولتان را بگیرید. « »

روزهای سه‌شنبه دکتر سادات افضلی در مورد بهداشت، به ویژه بهداشت اجتماعی صحبت می‌کند. ماهر عقیده دارد مطرح کردن مسائل ریز در رسانه‌ای مثل رادیو جرات زیادی می‌خواهد. خیلی‌ها را پرداختن به این مسائل پرهیز می‌کنند. حتی: «گاهی اوقات گوینده دوست ندارد در مورد مسئله‌ای که هر روز اطرافمان می‌بینم صحبت کند. «اگر این نکته‌ها از زبان کارشناس

ایستگاه شخصی

اینجا اردبیل است

صدای شما را از ساری شنیدیم

سام فرانزه
Sam.Farzaneh@Gmail.com

البته بعداً فهمیدم که در اردبیل می‌توان رادیوی استان اصفهان را هم شنید. اما پیش از آن در جاده‌ای که از استان گیلان به سمت استان اردبیل می‌رفت از شنیدن صدای رادیو مازندران پیش از رسیدن به گرزنه حیران، حیران‌ماندم که چطور می‌توان رادیوی استان مازندران را شنید. حالا این هم برای خودش مسئله‌ای است. لابد ما فرانکس‌های آزاد در کشورمان زیاد داریم که می‌توان به راحتی همه رادیوهای استانی را از گوشه و کنار ایران شنید. شنیدن رادیوی استان مازندران برای من که موهبت بود. حتماً برای مازندرانی‌ها هم شنیدن صدای این رادیو غنیمتی است. مخصوصاً اگر چند ایستگاه رادیویی پایتخت را هم بشنوند، بیشتر از رادیوی استانشان خوششان می‌آید.

ویژگی رادیوی استان مازندران در ریتم خوب برنامه‌هایش است. باید حتماً بشنوید تا متوجه شوید که چطور با همین موسیقی‌های مجاز موجود بهترین بخش‌ها را انتخاب کرده و آنها را پشت هم پخش می‌کنند. یکی از برنامه‌هایی که من شنیدم برنامه‌ای ده‌دقیقه‌ای بود با نام پیام مازندران. این برنامه به اطلاع‌رسانی استانی اختصاص داشت و درباره همه چیز در آن برنامه اطلاع‌رسانی می‌کردند. از برنامه‌های فرهنگی تا فلان تسهیلات به بازنشستگان. خبرها را یا مجری می‌خواند یا صدای ضبط‌شده کارمندان روابط عمومی‌ها می‌خواندند. بدون هیچ گونه سلام و احوالپرسی و هیچ گونه اتلاف وقتی. در لابه‌لای این اخبار هم موسیقی پخش می‌شد. موسیقی هم بعد از هر خبر که معمولاً یک دقیقه به طول می‌انجامید، عوض می‌شد. این هم یک برگ‌برنده دیگر. همین ریتم و کیفیت به پایان رسید و بعد از آن برنامه دیگری آغاز شد که نامش راه‌زندگی بود. شاید از نام برنامه ملال برنامه‌های توصیه‌ای رادیو و تلویزیون به ذهن نیاید اما برنامه راه‌زندگی چندان دنبال تربیت کردن مخاطبان نبود و بیشتر به حوزه اطلاع‌رسانی درباره موضوع برنامه می‌پرداخت.

برنامه را گوینده‌ای توانا اجرا می‌کرد که متأسفانه با نامش را نگفت یا اینکه اثرات مغناطیسی خطوط سیم پیام این اجازه را به من نداد که صدایش را درست بشنوم. خانم مجری برنامه را به جای این که با جملات ملال‌انگیزی مثل: «امروز برنامه ما درباره بی‌کاری جوانان است» آغاز کند برنامه را با خواندن دو داستان درباره دو جوان آغاز کرد. بعد از سلام و احوالپرسی ابتدای برنامه تمام برنامه با لهجه مازندرانی که البته از غلظت آن کاسته شده بود، اجرا می‌شد. این دو داستان درباره دو جوانی بود که بی‌کار بودند و با دو شرایط زندگی می‌کردند. بعد از این دو داستان و در لابه‌لای قطع‌های زی‌با و خوش ریتم موسیقی بود که خانم مجری گفت با دو نفر از مسئولان طرح

هجرت گفت‌وگو می‌کند که به آموزش‌های فنی و حرفه‌ای برای جوانان اختصاص داشت.

نکته مهمی که این شیوه اجرا داشت توجه برنامه‌سازان به یک اصل مهم در کار ژورنالیستی بود و آن چیزی است که ما در روزنامه‌نگاری به آن «لید» و در کار رادیو و تلویزیون به آن «ایترو» می‌گویند. هر دو اینها را شاید در فارسی بتوان به ورودی ترجمه کرد. ورود به بحث یکی از مهمترین کارهایی است که باید در کارهای ژورنالیستی مورد توجه قرار بگیرد. یعنی اینکه باید بتوان مخاطب را با شروعی جذاب وارداتی که به ادامه باید گوش فرادهد.

به نظر من آغاز برنامه راه‌زندگی از صدای مازندران واجد این ویژگی بود. چیزی که پیش از این در برنامه‌های رادیویی دیگر شنیده نمی‌شد. برنامه تقریباً همان بود که باید باشد. همه اطلاعات مربوط به طرح را کامل بازگو کردند و تنها ایرادی که می‌توان از آن گرفت این بود که گویا گزارشگر برنامه پیش از ضبط گزارشش موضوع و چیزهایی که بهتر بود مصاحبه‌شوندگان می‌گفتند را با آنها در میان گذاشته بود و آنها درست به هدف می‌زدند. این شیوه‌ها و این کلک‌ها نه پیش اهل فن که نزد مردم عادی هم پذیرفتنی نیست. بالاخره به اردبیل رسیدیم و در آنجا چند ایستگاه رادیویی را پیدا کردم که به زبان ترکی برنامه پخش می‌کردند. اما به خاطر آنکه زبان نمی‌دانستم شنیدن برنامه‌های رادیوی اردبیل را از دست دادم.

خبر

تاریخچه طب سنتی در رادیو فرهنگ

ایسنا : «طب سنتی» عنوان برنامه‌ای است که روزهای جمعه از رادیو فرهنگ پخش می‌شود. برنامه طب سنتی این هفته بخش‌های مختلفی دارد. از جمله به طرز تهیه گیاهان دارویی و مصاحبه و پاسخ به ستوالات پزشکی شنوندگان اختصاص دارد. به گزارش گروه دریافت خبر ایسنا، برنامه طب سنتی به تاریخچه طب می‌پردازد که در برنامه این هفته در زمینه چگونگی جراحی در دوران صفویه خواهد پرداخت. همچنین در بخش دیگری مدیرعامل شرکت دارویی بارپج اسانس مهندس حسین حجازی در مورد تولید عصاره‌های گیاهان دارویی توسط شرکت دارویی صحبت می‌کنند. تهیه‌کننده این برنامه مؤگان سهیلی و سردیر خانم دکتر ساعتی و نویسنده آن معصومه امین دهقان است. برنامه طب سنتی روزهای جمعه هر هفته از ساعت ۱۳/۰۳ الی ۱۴۱ از شبکه فرهنگ fm پنج پخش می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند این مجموعه برنامه را هر هفته در همین ساعت دنبال کنند.